

at foretage en Ændring paa den Maade, vi have foreslaaet. Jeg skal da tillabe mig at bemærke, at det, som har fremkaldt vor Betænkelse, hvad dette Punkt angaar, ikke just saameget er § 34 i Lovforslaget som Lovforslagets § 13. Det hedder nemlig deri, at naar Borgmesteren mener, at Byraadet har overskredet sin Competence ved en Beslutning, eller at det har truffet en for Communen fordervelig Foranstaltning eller nægtet Opfyldelsen af en Communen paahvilende Pligt, kan han midlertidig sætte Beslutningen ud af Kraft og gjøre Indberetning til Indenrigsministeren, der da „afgjør Sagen“. Spørgsmaalet er nu dette: Hvilken Betydning skal man lægge ind i disse Ord. Vi have Intet at indvende imod, at Ministeren endelig og i sidste Instants afgjør Competencespørgsmaalet, og heller ikke have vi Noget imod, at det er Ministeren, som afgjør ved sit Skjøn, om en Foranstaltning, om hvilken der er Spørgsmaal, maa siges at være fordervelig for Communen eller ikke. Hvad derimod det tredje Punkt angaar, naar der bliver Spørgsmaal om Nægtelse af at opfylde en Communen formeentlig paahvilende Pligt, da troe vi, at Afgjørelsen af Spørgsmaalet om en saadan Forpligtelses Tilstedeværelse kan berøe deels paa Forslaaelsen af en Lovbestemmelse, deels endog paa Bestemmelsen af Contractforhold af reent privatretlig Natur; og det forekommer os da ikke rigtigt, om Afgjørelsen af saadanne Contractspørgsmaal af privatretlig Natur skulde ligge endelig og i sidste Instants hos Ministeren. Jeg for mit Vedkommende nærer ingen Tvivl om, at saavel den nuværende Indenrigsminister som en hvilken som helst anden Indenrigsminister vil opfatte Sagen paa den Maade, at naar der i Virkeligheden er Strid om, hvad der i et privatretligt Retforhold maa ansees for at være det Rette — Strid derom mellem Communen og en anden Commune eller maastee mellem Communen og private Mænd —, saa vil Ministeren sige: Derom maae I gaae til Domstolene, forsaavidt I ikke kunne blive enige; men Muligheden af, at en Minister kunde ville afgjøre et saadant egentligt Retsspørgsmaal, kan dog ikke siges at være udelukket; og forsaavidt en Minister afgjorde et

saadant Spørgsmaal, kan jeg ikke nægte, at det i alt Fald vilde forekomme mig at være tvivlsomt efter den Affattelse, som § 13 har faaet, om der ved Domstolene eller paa nogen anden Maade vilde kunne reises nogen Indbending imod den af Ministeren trufne Afgjørelse, eller om der var nogen Mulighed tilstede for at faae en retslig Prøvelse af Spørgsmaalets Afgjørelse i Realiteten bragt tilveie. Dette vilde, forekommer det mig, ikke være rigtigt. Det maa nemlig erindres, at det i og for sig ikke er tilstrækkeligt at henvise til den bekjendte Grundlovsparagraph, der siger, at Domstolene skulde afgjøre ethvert Spørgsmaal om, hvorvidt Myndigheden har overskredet sin Myndighed eller ikke; thi naar der er en Lov, i hvilken det siges, at Afgjørelsen af et Spørgsmaal skal henhøre under Regjeringsmagten, saa har Regjeringsmagten ved at benytte sig af en saadan Bemyndigelse naturligtvis ikke overskredet sin Myndighed, og Domstolene maatte, forsaavidt en saadan Sag blev bragt ind for dem, efter min Formening absolut afgjøre Sagen derhen, at Spørgsmaalet havde i Realiteten fundet sin endelige Afgjørelse ved den Myndighed, der nu engang efter Loven var competent til at afgjøre slige Spørgsmaal. Der vilde med andre Ord gjælde det Samme, som gjælder paa forskjellige andre Omraader, af hvilke jeg blot skal nævne eet, som hører til de mere bekjendte. Det vil formodentlig være i alle ærede Medlemmers Erindring, at naar der opstaaer Strid imellem forskellige Communer angaaende Fattigforsørgelsesspørgsmaal, er den af det Slags Ting, der ikke kunne bringes ind for Domstolene. Communerne ere undergivne Afgjørelse af Indenrigsministeren i sidste Instants, og dersom to Communer, der vare uenige om, hvilken af dem Forsørgelsespligten i et givet Tilfælde paahvilede, vilde bringe en saadan Sag ind for Domstolene, vilde Domstolene nødvendigvis maatte vise dette Spørgsmaal fra sig, sigende: Det hører ikke os til at afgjøre dette Spørgsmaal, det hører Indenrigsministeriet til; og hvorfor? fordi Loven nu engang har ordnet Sagen saaledes. Dersom man nu i § 13 fastholder, at det er Indenrigsministeren, der „afgjør Sagen“, saa ledes man til at troe, at dette er saaledes